

Türkiye'de Soğuk Zincir Lojistiği ve Perakende Pazarındaki Önemi

Mehmet Altuntaş

(B2 Cargo Yönetim Kurulu Başkanı)

Ülkü-Tek İstanbul

Haftanın Sunumu

Türkiye'de Soğuk Zincir Lojistiği ve Perakende Pazarındaki Önemi

**Soğuk Zincir
Lojistiği
Nedir**

Kısaca,

Ürünlerin, istenilen ısı koşullarında korunması ve taşınması organizasyonudur.

Diğer bir deyişle;

Hızlı bozulabilen gıdaların ve ilaçların, özelliklerinden ötürü üretim aşamalarının öncesi ve sonrası dahil edilerek tamamında dikkat edilmesi gereken bir faaliyetler zinciridir.

Soğuk Zincir Süreç Akışı

Üretim Tesisi ve Gıda Ürünleri

Dağıtım Merkezi / Depo

Tır / Kamyon / Kamyonet

Son Tüketici

Satış Noktaları

Soğuk Zincir Süreç Akış tablosunda gördüğümüz üzere;

Soğuk Zincirde devamlılık, önemlidir.

Sürecin tamamının izlenebilir olması büyük önem arz etmektedir.

Sıcaklık değişimleri, ürünlerin fiziksel ve kimyasal yapılarının bozulmasına neden olur.

Soğuk Zincir sürecinin ticari faaliyetleri ilgilendiren boyutunun yanı sıra, son tüketiciyi ilgilendiren insanların sağlığını doğrudan etkileyen bir tarafı da vardır.

Soğuk Zincir Lojistik Firmalarının Gelişimi

Globalleşen dünya ile yaşam kültürümüz elbette yıllar içerisinde birçok değişime uğradı.

Bu değişimin sosyal ilişkilerimizden aile yaşantımıza kadar her alanda kendini hissettirdiği hepimizce malum.

Yeme içme alışkanlıklarımız ve alışveriş kültürümüzde bu etkileşimden alması gereken payı fazlasıyla aldı.

Mahalle bakkallarının yerini artık ulusal zincir marketlere bırakması, tüketimin iyiden iyiye bu kanallardan yapılar hale gelmesi, dolayısıyla gıda üreticilerini, marketlerin taleplerini yerine getirmeye mecbur kıldı.

Mahallemizdeki Bakkal Amca artık neredeyse yok oldu

Bu, modern ve Isı Kontrollü raflar hayatımızın bir parçası oldu

Gıda alış verişlerinin Geleneksel kanal olarak tabir edilen Bakkallardan, Modern kanal olarak tabir edilen Marketlere kayması bazı sektörleri olumsuz etkilerken bazı sektörlerin de doğuşunu oluşturdu.

Geleneksel kanalda üreticiler kurmuş oldukları bayi, distribütörler aracılığıyla nihai tüketicilere ulaşıyorlardı.

Lojistik ifadeyle söyleyecek olursak; fabrikadan kamyonlarla ürünler bayilere gider, bayiler bu ürünleri kendilerine ait araçlarla dağıtır-satardı.

Ancak model Modern kanala döndüğünde ise satışın hamileri yani ulusal marketler, arada bayi, distribütör görmek istemeyip ve doğrudan üretici ile muhatap olmak istediklerinde, son yıllara kadar büyük Pazar payına sahip olan bayilik-distribütörlük her geçen gün kan kaybederek bugün oldukça etkisini yitirmiş hale geldi.

Bir gıda üreticisinin, kendine göre bölge bazlı veya satış yoğunluğu bazlı olarak 2-3-5 belki 20-30-50 tane bayisine komple Kamyon/ Tırlarla sevkiyat yapması, ürünlerinin tamamının Türkiye'nin her tarafında satılıyor halde olmasını sağlıyordu.

OYUNUN KURALLARI DEĞİŐTİ

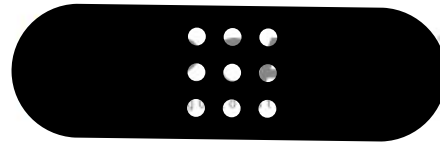
Ama Ulusal Zincir Marketler; doğrudan üreticiyi dikkate alıp, gerek 5.000- 6000 mağazasına direkt teslimat istemesi, gerekse de bölge depolarına dağıtım talebi ve bunu kamyon bazında istemeyip stok yükünü taşımamak adına en fazla 3-5 günlük kadar ürün istemesi, ayrıca hangi gün getirmesi gerektiğini belirtmesi ve o günün dışında mal kabul yapmaması, örneğin Çarşamba istemiş ise Perşembe getirilen ürünleri almaması , hatta aynı Çarşamba gününde İzmir de ki mağazasına da Trabzon mağazasına da , Diyarbakır Mağazasına da aynı gün teslimat istemesi, oyunun tüm kurallarını deęiőtirdi.

ÇOKLU DAĞITIM NETWORKÜYLE PAZAR İHTİYACINI KARŞILAMALIYDI

Böyle bir dağıtımı sadece kendi ürünleri için bir üreticinin yapma imkanı ve kabiliyeti elbette olamazdı. Perşembenin gelişi çarşambadan belliydi ve Pazar, her koşulu- nu ve ihtiyacını karşılayacaktı.

Tam bu aşamada Lojistik sektörü, standartlara uygun halde ve konsolidasyonun gücünü kullanarak üretici firmaların bu ihtiyacını karşılayıp kendine yeni bir saha bulmuş oldu. Çoklu dağıtım networküyle aynı anda, İzmir de, Trabzon da ve Diyarbakır da olabildi. Ayrıca birden fazla firmanın ürünlerini birleştirerek nokta bazlı dolulukları artırıp dağıtımı kabul edilebilir maliyetler içerisinde tutabilmeyi de başardı.

ÇOKLU DAĞITIM NETWORKÜ İLE TÜRKİYE'NİN TAMAMI KAPSAMA DAHİLİNDE

Soğuk Zincir Taşımacılığı
Her Mevsim
İhtiyaç mı

**Tüm Aşamalar
Kontrol Altında
Tutulmalı mı**

Halk Sağlığı Neden Önemli

Sizce Yeteri Kadar Önemi Haketmiyorlar mı?

Soğuk Zincir Lojistik Firmalarının Durumu

Türkiye de 81 ile soğuk zincir koşullarında tamamen kendi alt yapısıyla hem mikro hem makro dağıtım yapabilen firma sayısı oldukça az durumdadır. Hatta bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıdadır.

Soğuk Zincir Lojistik firmaları operasyon süreçlerinde tüm süreci ve aşamaları takip edebilmektedirler. Üreticiden ürünler dereceleri ölçülerek alınır ve sorumluluk başlangıcı kabul edilir. Bu aşamadan sonraki tüm süreç lojistik firmasının sorumluluğundadır artık. Dağıtım yapılacak olan ürünler paletli veya kolili olarak dağıtım merkezlerine aktarılır, buralardan ise dağıtım gerçekleşecek son noktaya sevkiyatlar gerçekleştirilir. Ürünlerin ilk alımından itibaren her adımı ısı kontrollü bir şekilde takip edilip raporlanabilmektedir. Her hangi bir aşamada geri çağırma söz konusu olduğunda sürecin izlenebilirliği mevcuttur. Dolayısıyla Modern dağıtım koşullarında teknolojik gelişimler ve iyileştirmeler oldukça büyük öneme sahiptir.

İlaç Sektöründe Soğuk Zincir Dağıtımları

İlaç sektöründe soğuk-serin taşıma konusunda ki hassasiyetin, uygulamaya girmesini beklediğimiz GDP-GMP tebliğleriyle daha da artacağını ümit ediyoruz.

Üzülerek şahit olduğumuz bir konu ise ilaç üreticileri-ecza depoları arasında lojistik maliyetin paylaşımı konusundaki anlaşamama veya kararsızlık diyebiliriz.

İlaç üreticileri ilaçların üretim deki tüm safhalarında soğuk zincir dahil olmak üzere her koşula ve standarta büyük bir hassasiyet göstermektedirler. Fakat bu hassasiyet bazı üreticiler ve bazı dağıtım noktaları haricinde belirli bir noktada kesiliyor-kalıyor. O aşamadan sonra olan dağıtım süreci tamamı için söylemesek de bir kısım için Soğuk Zincir den uzak, hatta soğuk zinciri bir tarafa bırakalım konteminasyon riski taşıyan koşullarda gerçekleşmektedir.

GDP uygulamasıyla bu sürecin düzeleceği kanaatindeyiz.

DOĞA SİLYLA TASİYORUZ

Teşekkür Ederiz

